

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 18 octombrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, declarat de către condamnatul

Lefter Serghei xxxxx, născut la xxxxxx, domiciliat r-nul xxxxx, la moment deținut în Penitenciarul nr. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 17.09.2018 – 18.10.2018

instanța de recurs: 02.11.2018 – 05.03.2019

instanța de recurs în anulare: 06.05.2020-09.09.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 18 octombrie 2018, Lefter Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 187 alin. (2), lit. b), f) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără aplicarea pedepsei complementare.

S-a încasat din contul lui Lefter Serghei în beneficiul lui Spoiala Dumitru suma de 2193 lei (două mii o sută nouăzeci și trei) lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral, și suma de 350 (trei sute cincizeci) lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Lefter Serghei, la 01 martie 2018 în jurul orelor 21:30 min., împreună și de comun acord cu altă persoană în privința căruia cauza penală a fost disjunsă (f.d.1), aflându-se la intersecția stației de transport public de pe str. Calea Ieșilor nr. 5 din mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, acționând cu intenție directă îndreptată spre atingerea scopului infracțional, l-au doborât la pământ pe cet. Spoiala Dumitru, în mod deschis i-a sustras din mână geanta personală la prețul de 220 lei, în care se

afla buletin de identitate, permis de conducere, carnet de pensionar, certificat de înmatriculare a automobilului de model „Mercedes Sprinter” cu n/î xxxxxx, două cârduri bancare de la banca "Moldova Agroindbank", toate aceste acte erau perfectate pe numele lui Spoială Dumitru, un portmoneu de culoare vișinie la preț de 100 lei, bani în sumă de 3 500 lei și 10 dolari SUA, care conform ratelor de schimb a BNM la acea perioadă constituia suma de 166 lei, o pereche de ochelari pentru vedere la preț de 400 lei amplasați într-o cutie mică de culoare neagră, câteva chei pentru reparația automobilelor cu mărimile 11-13, 17-19 și cheile de la apartament într-o legătură format din 3 chei mari și una mai mică de la cutia poștală și o cheie electrică de culoare albastră, după care, având asupra lor bunurile sustrase au părăsit locul săvârșirii infracțiunii într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate Spoiala Dumitru un prejudiciu material considerabil în valoare de 4 386 lei.

Lefter Serghei a săvârșit cu bună știință infracțiunea prevăzută de art.187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal - jaf adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel și apel suplimentar de către inculpatul Lefter Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunile lui Lefter Serghei să fie recalificate în baza art. 323 Cod Penal, cu aplicarea art.90 Cod Penal la stabilirea pedepsei.

3.1 În motivarea cererii de apel, inculpatul a invocat faptul că:

- nu a comis fapta care i se incriminează, iar în cererea de apel suplimentar a menționat că instanța de judecată a dat o apreciere superficială probelor, și în special declarațiilor inculpatului, a declarațiilor părții vătămate Spoială Dumitru, precum și declarațiilor inculpatului Marcu Constantin, în privința căruia cauza fiind disjunsă și a fost examinată în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, din care rezultă că în data respectivă inculpatul Lefter Serghei s-a întâlnit întâmplător cu Marcu Constantin, respectiv invocă că careva discuții, inclusiv gesturi între aceștia referitor la planificarea comiterii jafului nu au fost;

- partea vătămată nu poate indica precis cine i-a făcut piedică și i-a luat geanta;

- a invocat lipsa intenției inculpatului de a tăinui o infracțiune planificată, specificând în acest sens că a căutat partea vătămată în vederea restituirii bunurilor-actele care le-a lăsat în postă (zonă unde este instalată supraveghere video), a telefonat pe adresa indicate în buletin, precum și a transmis cheile prin șofer;

- acțiunile sale cad sub incidența normelor prevăzute la art.49, 323 Cod Penal și anume latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 323 Cod penal se exprimă în fapta prejudiciabilă constând în acțiunea de favorizare dinainte nepromisă a infracțiunii grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, a fost respins ca nefondat apelul și apelul suplimentar declarat de către inculpatul Lefter Serghei și menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat cu certitudine, că Lefter Serghei a comis infracțiunea imputată lui și că acțiunile inculpatului au fost corect calificate de către instanța de fond în baza art. 187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile or, la materialele cauzei sunt anexate suficiente probe ce indică cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a reținut ca fiind întemeiate constatările primei instanțe care a evidențiat în acțiunile făptuitorului în speță prezența elementelor constitutive ale infracțiunii imputate lui Lefter Serghei.

Instanța de apel a stabilit, că latura obiectivă a infracțiunii incriminate lui Lefter Serghei s-a realizat prin acțiunea de sustragere a bunurilor părții vătămate Spoială Dumitru, acțiune care a cauzat urmări prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, stabilindu-se totodată că faptele incriminate inculpatului s-au manifestat printr-o formă sau într-un mod deschis a sustragerii bunurilor părții vătămate, or atât din declarațiile părții vătămate Spoială Dumitru.

Instanța de apel a fost de acord cu concluzia primei instanțe pe care a însușit-o precum, că chiar dacă inculpatul neagă că ar fi luat geanta părții vătămate, faptele inculpatului constituie o sustragere în mod deschis, în condițiile în care confirmă că a fost cu Marcu Constantin pe tot parcursul serii, a mers cu acesta extrăgând bani din bancomat de pe cârdul bancar ce aparține părții vătămate, împărțind suma de 10 dolari găsiți în geanta ultimului, fapt ce presupune că a consimțit absolut toate acțiunile lui Marcu Constantin, mai mult ca atât le-a dorit, inclusiv prin faptul ridicării de la Lefter Serghei o pereche de ochelari pentru vedere, fapt ce se confirmă prin ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 11.03.2018 (f.d. 14-17).

Instanța de apel a remarcat că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat ca fiind dovedită și prezența laturii subiective a infracțiunii, manifestată prin vinovăție sub formă de intenție directă, iar infracțiunea comisă de inculpat a avut drept scop de profit și cupiditate.

Instanța e apel a penal relevat, că în rezultatul acțiunilor inculpatului Lefter Serghei au fost grav afectate relațiile sociale cu privire la proprietate,

posesia și deținerea bunurilor materiale, inclusiv și faptul, că ultimul întrunește toate trăsăturile subiectului infracțiunii imputate prevăzute de art.21 din Codul penal.

Instanța de apel a reținut și faptul, că în speță este dovedit faptul că inculpatul "împreună și de comun acord cu Marcu Constantin" or, s-a stabilit cert că anume Lefter Serghei și Marcu Constantin s-au apropiat de partea vătămată la stație, că anume ei doi i-au sustras geanta în care se aflau bunurile enumerate, circumstanțe care nu au fost negate de către inculpat, ci dimpotrivă confirmă că a fost cu Marcu Constantin pe tot parcursul serii, a mers cu acesta și a extras bani din bancomat de pe cârdul bancar ce aparține părții vătămate, iar cu banii dați au achitat costul pentru ambii la internet-cafe pentru o noapte, au împărțit între ei suma de 10 dolari găsiți în geanta ultimului, inclusiv că în urma faptei ilicite comise, părții vătămate Spoială Dumitru i-au fost cauzate daune în proporții considerabile, fapt prin care se apreciază calificativele agravante prevăzute la lit. b) și f) al alin.(2) art. 187 Cod penal ca utile și funcționale.

Instanța de apel a menționat, că prejudiciul cauzat părții vătămate Spoială Dumitru a fost estimat de către aceasta ca unul considerabil și în cadrul examinării cauzei penale aceasta nu și-a schimbat atitudinea față de valoarea și cuantumul prejudiciului, concluzii care rezultă din declarațiile părții vătămate date și susținute în instanța de apel.

Instanța de apel a respins ca neplauzibile alegațiile apelantului care a invocat ca fiind superficială aprecierea primei instanțe cu referire la declarațiile părții vătămate Spoială Dumitru, inclusiv lui Marcu Constantin și a inculpatului Lefter Serghei, din care chipurile se atestă lipsa înțelegerii și planificării comiterii infracțiunii de către Lefter Serghei cu Marcu Constantin or, în declarațiile sale, inculpatul Lefter Serghei a descris concret acțiunile sale și ale lui Marcu Constantin, fapt din care rezultă că a consimțit absolut toate acțiunile sale și a lui Marcu Constantin și le-a dorit.

Instanța de apel a remarcat ca fiind nefondate criticile aduse sentinței contestate în partea în care invocă o aprecierea superficială a declarațiilor inculpatului Marcu Constantin, or din textul sentinței se atestă că în cadrul ședinței de judecată acuzatorul de stat a refuzat de la proba cu declarațiile martorului Marcu Constantin, iar din procesul verbal al ședinței de judecată nu rezultă că ar fi fost invocată de către partea apărării, astfel proba dată nu a fost cercetată în instanța de fond și nici în instanța de apel făcând trimitere la art. 26 alin. (2) Cod penal.

Referitor la alegațiile apelantului prin care se invocă lipsa intenției de a tăinui o infracțiune planificată, menționându-se că a căutat partea vătămată în vederea restituirii bunurilor-actele care le-a lăsat în postă (zonă unde este

instalată supraveghere video), a telefonat pe adresa indicată în buletin, precum și a transmis cheile prin șofer, instanța de apel le respinge ca neplauzibile și remarcă în acest sens. că în situația în care inculpatul nu ar fi avut o asemenea intenție, nu consimțea acțiunile lui Marcu Constantin, având posibilitatea să le curme, să-și manifeste dezacordul cu acestea la fața locului, ori după săvârșirea acestora, să se întoarcă la partea vătămată să-i restituie actele de identitate și celelalte bunuri, inclusiv geanta, pe care pretinde că a aruncat-o la gunoiște Marcu Constantin.

Instanța de apel este fermă de constatările primei instanțe asupra calificării și încadrării juridice a faptei inculpatului Lefter Serghei, care au fost deduse din caracteristicile infracțiunii de jaf descrise mai sus, astfel că fapta comisă de către inculpat se regăsește cu certitudine în temeiul art. 187 alin.(2) lit. b), f) Cod Penal.

Instanța de apel a apreciat nefondate alegațiile apelantului, precum că acțiunile sale cad sub incidența normelor prevăzute la art.323 Cod Penal, referindu-se la latura obiectivă or. prin argumentările relevate supra, în acțiunile inculpatului s-a constatat cert existența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 187 alin.(2) lit. b), f) Cod Penal.

Instanța de apel a reiterat că prima instanță a luat în considerare caracterul și gradul de pericol social al crimei comise, personalitatea inculpatului, circumstanțele agravante și cele atenuante răspunderii prevăzute de legislația penală, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, concluzionând întemeiat asupra faptului, că sentința de condamnare. în prezenta cauză penală, va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția RM și alte legi ale RM sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Instanța de apel a considerat justă și a menținut concluzia primei instanțe în latura civilă, privind acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Spoială Dumitru, respectiv corect a remarcat că în urma acțiunilor ilicite comise de către Lefter Serghei, Spoiala Dumitru este în drept de a-i fi reparat prejudiciul material suportat, iar reieșind din faptul, că fapta prejudiciabilă constatată, rezultă că a fost comisă în complicitate cu o altă persoană în privința căruia cauza a fost disjunsă, corect a concluzionat că compensarea prejudiciului urmează a fi admisă corespunzător faptelor comise.

Întemeiat s-a reținut că prin faptele comise de Lefter Serghei în complicitate cu o altă persoană, a fost cauzat prejudiciu lui Spoiala Dumitru în mărime de 4 386 lei, însă reieșind din faptul că fapta a fost comisă în complicitate cu o altă persoană urmărirea penală în privința căruia a fost

disjunsă. întemeiat s-a admis parțial cerința părții vătămate dispunând încasarea sumei de 2193 lei, sumă apreciată proporțional faptelor comise de inculpat.

În opinia instanței de apel este relevantă și concluzia primei instanțe, precum că compensarea prejudiciului moral trebuie să fie echitabilă și proporțională întinderii suferințelor cauzate părții vătămate Spoiala Dumitru, luând în considerare acțiunile prejudiciabile și modalității acțiunii inculpatului Lefter Serghei și celeilalte persoane cu care a acționat în complicitate, precum și acțiunile ulterioare a inculpatului care neagă cu vehemență relevanța la comiterea faptei, deși singur expune cum a beneficiat în egală măsură cu Marcu Constantin de bunurile sustrate de la Spoiala Dumitru, precum și faptul că după eliberarea din arest s-a ascuns de organul de urmărire penală, deși, cunoștea natura învinuirii sale, astfel apreciind ca fiind echitabilă, suficientă și proporțională suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

6. Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs în anulare de către condamnatul Lefter Serghei, prin care solicită casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare din motiv că fapta nu a fost săvârșită de el.

6.1 În motivarea recursului în anulare condamnatul Lefter Serghei a indicat că:

- consideră că sentința de condamnare ca fiind ilegală și nefondată, bazată pe presupuneri și pe interpretări eronate a probelor, care au fost apreciate subiectiv și unilateral sub aspectul condamnării necondiționate;

- contrar prevederilor art. 8 alin. (3) și art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de judecată s-a manifestat în favoarea acuzării și și-a întemeiat sentința doar pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii care nu au fost posibil de înlăturat în condițiile legii, au fost interpretate de defavoarea sa;

- în sentință este făcută o simplă descriere a declarațiilor părții vătămate și trimitere la unele materiale din dosarul penal și atât;

- consideră că nu sunt probe decât declarațiile părții vătămate care a declarat că a fost bătut numai de Lefter Serghei, poziția părții vătămate este dictată de dorința de a câștiga mijloace financiare;

- consideră că din declarațiile părții vătămate nu au fost stabilite cu certitudine circumstanțele cazului, sentința fiind emisă doar pe declarațiile părții vătămate;

- acțiunea civilă o consideră nefondată și ilegală deoarece Lefter Serghei nu a comis infracțiunea incriminată;

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.*

Potrivit art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În dispoziția art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică căror cerințe trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală.

În speța supusă judecării, din conținutul recursului declarat, se constată că autorul acestuia solicită *casarea sentinței primei instanțe* adoptată la caz și dispunerea rejudecării deoarece consideră că nu a fost confirmată vinovăția condamnatului în săvârșirea infracțiunii imputate, în cele din urmă neinvocând nici un temei din cele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală.

Prin trimitere la dispoziția art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, se menționează care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare și anume, că *hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alineatul (2) al aceluiași articol prevede că recursul în anulare este inadmisibil, dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.*

Drept urmare, Colegiul penal remarcă că, recursul în anulare este o cale extraordinară de atac. Susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare este hotărârea irevocabilă în urma exercitării căilor ordinare de atac, reglementate de capitolul IV, Secțiunea I și a II-a a Codului de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar. Potrivit acestei norme, rezultă că o hotărâre judecătorească poate fi atacată cu recurs în anulare, doar după utilizarea căilor ordinare de atac.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, autorul recursului în anulare nu a epuizat căile ordinare de atac, or acesta s-a adresat cu recurs în anulare omițând calea declarării recursului ordinar în corespundere cu dispozițiile art. 420 Cod de procedură penală, potrivit cărora, pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel. Încheierile instanței de apel pot fi atacate cu recurs numai o dată cu decizia recurată, cu excepția cazurilor când, potrivit legii, pot fi

atacate separat cu recurs. Recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel se consideră făcut și împotriva încheierilor acesteia, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea hotărârii recurate. Nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.

Prin urmare, instanța de recurs în anulare constată că condamnatul *Lefter Serghei* nu a utilizat calea de atac recursul ordinar, iar recursul în anulare declarat de către condamnatul *Lefter Serghei* nu se încadrează în art. 453 Cod de procedură penală.

În temeiul celor expuse și întrucât recurentul a formulat recursul în anulare ne respectând prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, Colegiul penal va dispune inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 455, 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare împotriva sentinței Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 18 octombrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 martie 2019, declarat de către condamnatul *Lefter Serghei xxxxx*, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 08 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda